

Čís. 9487.

Ručení dráhy (zákon ze dne 5. března 1869, čís. 27 ř. zák.).

**Jde o příhodu v dopravě, vyskytla-li se při posunu vlaku ve stanici překážka v osobě poškozeného, jenž stál na koleji, na které se posu-
novalo.**

(Rozh. ze dne 27. prosince 1929, Rv I 1821/29.)

Vystoupiv z vlaku, byl žalobce zasažen posunovaným vlakem a po-
raněn. Žalobní nárok proti dráze na náhradu škody uznal proce s ní
soud první stolice z polovice důvodem po právu. Odvolací
soud nevyhověl odvolání ani té ani oné strany.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání žalovaného, dovolání ža-
lobce však vyhověl potud, že uznal žalobní nárok důvodem po právu
ze tří čtvrtin. K dovolání žalovaného odvětil v

důvodech:

Obě strany napadají rozsudek odvolacího soudu z dovolacího dů-
vodu § 503 čís. 4 c. ř. s. Žalovaný činí tak proto, že podle jeho názoru
byla odvolacím soudem nesprávně řešena otázka příhody v dopravě
ve smyslu § 1 zákona o ručení železnic a v důsledku toho nebylo
správně rozhodnuto o vyvinění žalovaného ve smyslu § 2 téhož zákona.
Žalobce napadá názor soudu odvolacího, že je tu částečné vyvinění
žalovaného z důvodu vlastního zavinění žalobcova ve smyslu § 2 zá-
kona o ručení železnic. Důvodným bylo shledáno jen dovolání žalobcova.
Podle názoru dovolacího soudu jde tu skutečně o příhodu v dopravě ve
smyslu § 1 zákona o ruč. žel. Příhoda tato záleží podle stavu věci niž-
šími soudy zjištěného v tom, že se při posunu vlaku na stanici dne 19.
ledna 1928 vyskytla překážka v osobě žalobce, jenž stál u skladištní
rampy na koleji, na které se posuovalo. K této příhodě, při níž ža-
lobce, byv vmáčknut mezi železniční vůz a skladištní rampu, utrpěl
těžké poškození na těle, došlo podle zjištění odvolacího soudu tím, že
s posunem bylo započato, když ze stanice na západní straně odjížděl
vlak, kterým žalobce přijel, dříve, než žalobce došel na nástupiště. Podle
souhlasného zjištění nižších soudů byla stanice Z. nedostatečně osvět-
lena, na koleji čís. III. stála tehdy prázdná garnitura a nebylo postaráno
o bezpečný přechod cestujících k nástupišti. Příčinou toho, že se žalob-
ce dostal místo k nástupišti ke skladišti, kde přišel k úrazu, bylo,
že žalobce přes to, že byl po vystoupení z pražského vlaku zřízcencem
dráhy upozorněn kudy má jít, a že byl jím dokonce přes koleje pře-
veden, ukázanou cestou nešel, nýbrž šel ke skladišti, k němuž se po-
suovalo. Ano podle řečeného jde o příhodu v dopravě ve smyslu
§ 1 zákona o ruč. žel., ručí žalovaný za poškození žalobce příhodou
v dopravě a může býti v tomto případě ručení prost jen, pokud ve
smyslu § 2 zák. o ruč. žel. dokáže, že příhodu zavinil, po případě spo-
luzavinil žalobce sám. Při řešení této otázky jest vycházeti ze skutko-
vých okolností odvolacím soudem zjištěných: podle nich byla stanice

Z. v době žalobcova úrazu nedostatečně osvětlena a byl tu nedostatek řádně osvětleného přechodu přes koleje pro cestující. To jsou závažné nedostatky opatření, o které se žalovaná strana byla povinna postarati v zájmu bezpečnosti cestujících. Žalobce v dovolání trvá na tom, že na příhodě v dopravě a na úraze nemá viny, poněvadž s místními poměry nebyl obeznámen a se jen pro nedostatek osvětlení místa jeho výstupu z vlaku a celé stanice vůbec dostal bez viny své do míst, kde přišel k úrazu. Tomuto žalobcovu tvrzení nelze plně přisvědčiti, ano bylo nižšími soudy zjištěno, že žalobce po vystoupení z vlaku byl zřízcenem dráhy upozorněn, kudy má jíti ke stanici, ba dokonce přes kolej byl převeden a zase upozorněn, kudy k ostatním již čekajícím cestujícím má jíti, že však, ač místo to viděti musil, ukázanou cestou nešel, nýbrž šel ke skladišti, kde přišel k úrazu. Tímto jednáním spoluzavinil žalobce, že se při posunu ve stanici vyskytla překážka v jeho osobě, a jest proto na příhodě v dopravě spoluvinen. Jeho zavinění není však výhradně, jak se žalovaná strana v dovolání snaží dovoditi, poněvadž soud dovolací shledává správným názor soudu odvolacího, že se s posunem ve stanici za tehdejších poměrů nemělo započítí dříve, než bylo jisto, že již všichni cestující vystoupivši z vlaku jsou v bezpečí a že se tudíž posunu nemůže naskytnouti překážka v žalobcově osobě. Jelikož příčinná souvislost mezi těmito nedostatky a příhodou v dopravě a mezi úrazem žalobcovým byla odvolacím soudem zjištěna, není dovolání žalovaného eráru důvodné a nebylo mu vyhověno.

Čís. 9488.

Je-li přípustnou žaloba o plnění, jest přípustným i určovací návrh s ní souhlasný. Jest ponecháno na vůli soudu, zda rozhodnutí o tomto návrhu pojme do výroku rozsudkového či zda jej ve výroku vypustí jako zbytečný, nelze však odepřítí nárok na zjištění před rozhodnutím o nároku na plnění. Teprve, zamítne-li soud žalobu o plnění, bude uvažovati o tom, zda žaloba o zjištění bude moci obstáti jako samostatná žaloba podle § 228 c. ř. s.

Eventuální návrh žalobní na splacení formou splátek nemění nic na určitosti přední žalobní prosby, by bylo zapláceno a kolik má býti zapláceno. Vyhoví-li soud prvotní žalobní prosbě, nepotřebuje uvažovati o eventuální žalobní prosbě; teprve, kdyby nevyhověl prvotní žalobní prosbě, bude uvažovati o tom, zda eventuální žalobní prosba jest přípustná neb oprávněná, ať podle doslovu ať i co do věci.

(Rozh. ze dne 27. prosince 1929, Rv II 235/29, R II 132/29.)

Procesní soud první stolice zamítl žalobu elektrárenské společnosti proti obci Č., by bylo uznáno právem, 1. že se zjišťuje, že jest žalovaná obec podle ujednání povinna, žalobkyni síťový dluh s přísl., v jeho původní výši 128.370 Kč k 10. červnu 1921, a to v jeho nynějším nedoplatku v hotovosti proplatiti, pokud se týče amortisovati jej tak, by urychleně a přiměřeně klesal, v důsledku čehož že 2. se žalovaná strana uznává povinnou, zaplatiti žalobkyni nedoplatek síťo-